

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/23-09/107

URBROJ: 517-05-1-2-23-13

Zagreb, 18. prosinca 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB 19370100881, na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata Hrvatske vode, VGO za slivove sjevernog Jadrana, Đure Šporera 3, Rijeka, OIB 28921383001, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

RJEŠENJE

- I. **Za namjeravani zahvat – retencija Pengari na rijeci Mirni – potrebno je provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.**
- II. **Za namjeravani zahvat – retencija Pengari na rijeci Mirni – potrebno je provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. **Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata Hrvatske vode, VGO za slivove sjevernog Jadrana, Đure Šporera 3, Rijeka, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za provedbu postupka procjene utjecaja na okoliš.**
- IV. **Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata Hrvatske vode, VGO za slivove sjevernog Jadrana, Đure Šporera 3, Rijeka, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. **Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata Hrvatske vode, VGO za slivove sjevernog Jadrana, Đure Šporera 3, Rijeka, sukladno odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba), podnio je 31. ožujka 2023. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš retencije Pengari na rijeci Mirni. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša (dalje u tekstu: Elaborat) koji je izradio u ožujku 2023. godine izradio ovlaštenik Vodoprivredno-projektni biro d.d. iz Zagreba, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš

(KLASA: UP/I-351-02/13-08/156; URBROJ: 517-03-1-2-20-6 od 16. listopada 2020. godine). Voditeljica izrade Elaborata je Žana Bašić, dipl. ing. građ., univ. spec. oecoining.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 9.7. *Brane i druge građevine namijenjene zadržavanju ili akumulaciji vode pri čemu je nova ili dodatna količina zadržane ili akumulirane vode veća od 1.000.000 m³* Priloga II. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izgraditi retenciju kapaciteta do 1,2 milijuna m³ akumulirane vode.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), objavljena je 23. lipnja 2023. godine na internetskoj stranici Ministarstva Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš retencije Pengari na rijeci Mirni (KLASA: UP/I-351-03/23-09/107; URBROJ: 517-05-1-2-23-2 od 19. lipnja 2023. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Lokacija zahvata je u Istarskoj županiji na području Grada Buzeta, podno sela Pengari, u k.o. Svi sveti. Na gornjem toku rijeke Mirne, odnosno na vodotoku Rečina, planirana je nasuta brana čiji desni bok čini masivna betonska evakuacijska građevina koja u sebi sadrži preljev i temeljni ispust. Kontakt betonskog i nasutog dijela brane je preko armiranobetonskih krilnih zidova. Kota krune brane je 88 m n.m., a visina brane u odnosu na teren je 18 m, odnosno ukupna visina brane je 19,3 m, mjerena od dna temelja do krune. Dužina brane u kruni je oko 197 m, a širina u kruni 6 m, dok je najveća širina stope oko 95 m. Nagib kosina je 1:2,5 za uzvodni pokos, a 1:2 za nizvodni, i na nizvodnom pokosu je na koti 80 m n.m. planirana berma širine 3 m. Dimenzije otvora temeljnog ispusta su 1 x 2 m, duljina cijevi 10 m, a kota osi temeljnog ispusta na nizvodnom kraju 70,5 m n.m. Kota krune preljevnog praga je 85,5 m, a širina preljevnog praga 15 m. Volumen retencijskog prostora je 1 200 000 m³. Za izgradnju brane koristit će se glineni i kameni materijali, a za vododrživi sloj brane PVC geomembrane štićene filtarskim slojevima. Na kruni brane planirana je makadamska cesta. Uz to je planirana regulacija korita Rečine.*

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA:UP/I-351-03/23-09/107; URBROJ: 517-05-1-2-23-3 od 19. lipnja 2023. godine) za mišljenjem Upravi za zaštitu prirode, Upravi vodnoga gospodarstva i zaštite mora i Upravi za klimatske aktivnosti Ministarstva, Upravnom odjelu za održivi razvoj Istarske županije i Gradu Buzetu.

Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je mišljenje (KLASA: 352-07/23-02/225; URBROJ: 517-10-2-2-23-7 od 11. prosinca 2023. godine) da je za planirani zahvat potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu. Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ministarstva dostavila je mišljenje (KLASA: 325-11/23-05/246; URBROJ: 517-09-1-1-23-2 od 30. lipnja 2023. godine) da za predmetni zahvat s vodnogospodarskog stajališta nije potrebna procjena utjecaja na okoliš. Uprava za klimatske aktivnosti Ministarstva dostavila je mišljenje (KLASA: 351-05/23-05/186; URBROJ: 517-04-2-1-23-2 od 7. srpnja 2023. godine) da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš ako se Elaborat zaštite okoliša dopuni podacima iz Izvješća o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske za 2021. godinu i obrađenim utjecajem zahvata na svjetlosno onečišćenje. Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije dostavio je mišljenje (KLASA: 351-03/23-01/130; URBROJ: 2163-08-02/6-23-04 od 1. kolovoza 2023. godine) da je potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš. Grad Buzet nije dostavio mišljenje ni nakon dvije

požurnice (KLASA: UP/I-351-03/23-09/107; URBROJ: 517-05-1-2-23-8 od 14. rujna 2023. godine) i (KLASA: UP/I-351-03/23-09/107; URBROJ: 517-05-1-2-23-11 od 9. studenoga 2023. godine).

Na planirani zahvat razmotren Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, nisu zaprimljene primjedbe javnosti ni zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći:

Zaplavni prostor će zauzeti površinu od 25,6 ha na kojoj se nalaze staništa A.2.2. Povremeni vodotoci, I.2.1. Mozaici kultiviranih površina, C.3.5.3. Travnjaci vlasastog zmijska, D.1.2.1. Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, E. Šume, B.1.1. Neobrasli odsjeci strmih stijena, B.1.4. Tirensko-jadranske vapnenačke stijene i I.1.8. Zapuštene poljoprivredne površine. Od navedenih stanišnih tipova, staništa C.3.5.3. Travnjaci vlasastog zmijska, E. Šume i B.1.4. Tirensko-jadranske vapnenačke stijene nalaze se na popisu ugroženih i rijetkih stanišnih tipova sukladno Prilogu II. Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“, broj 27/21 i 101/22). Kriterij zbog kojeg su ova staništa uvrštena na popis ugroženih i rijetkih stanišnih tipova je taj što se unutar klase nalaze rijetke i ugrožene odnosno endemične zajednice. Iako je na lokaciji zahvata i sada prisutan režim povremenog plavljenja, retenirana voda protjecat će nešto sporije nego u prirodnim uvjetima što može utjecati na vrste koje su vrlo osjetljive radi čega i najmanja promjena uvjeta na staništu može značajno utjecati na stanje njihovih populacija. Slijedom iznijetog, a budući da je zahvatom planirana promjena i fragmentacija staništa koja utječe na bioraznolikost (biljni i životinjski svijet), ne može se isključiti mogućnost negativnog utjecaja zahvata na bioraznolikost i potrebno je provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19 i 119/23), zahvat se nalazi unutar područja ekološke mreže - Posebno područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (PPOVS) HR2000619 Mirna i šire područje Butonige (brana i prateći objekt te tok Rečine u retencijskom prostoru) i HR2001016 Kotli (uzvodni/južni dio retencijskog prostora). Prema bazi podataka Ministarstva, na lokaciji planirane brane se ne nalaze ciljni stanišni tipovi PPOVS-ova HR2000619 Mirna i šire područje Butonige. Izgradnjom brane i pratećih objekata te uređenjem korita Rečine uzvodno i nizvodno od brane doći će do trajnog gubitka staništa pogodnih za vodene vrste PPOVS-ova HR2000619 Mirna i šire područje Butonige i HR2001016 Kotli, kao i za one vrste koje su vezane uz vodena i vlažna staništa u dijelu životnog ciklusa (primorska uklija, bjelonogi rak, mren, žuti mukač, barska kornjača, kiseličin vatreni plavac, lombardijska smeđa žaba, uskousćani zvrčić i trbušasti zvrčić). Također, izgradnjom prepreka i neutvrđenog ekološki prihvatljivog protoka nije moguće isključiti značajan negativan na ciljne vrste utjecaj uslijed fragmentacije staništa. S obzirom na to da se nizvodno od zahvata uz rijeku Mirnu nalaze ciljni stanišni tipovi PPOVS-a HR2000619 Mirna i šire područje Butonige, ne može se isključiti mogućnost negativnog utjecaja zahvata na ciljne stanišne tipove uslijed možebitnih promjena u protoku i razini voda. Uzevši u obzir navedeno, Prethodnom ocjenom se ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata (pojedinačnih i kumulativnih) na ciljne vrste odnosno ciljeve očuvanja i cjelovitost navedenih područja ekološke mreže i potrebno je provesti Glavnu ocjenu.

U Glavnoj ocjeni potrebno je sagledati i kvantificirati utjecaj zahvata u odnosu na ciljeve očuvanja s pripadajućim atributima za sve ciljne vrste i stanišne tipove navedenih područja ekološke mreže. Osim analize samostalnog utjecaja, potrebno je sagledati i kumulativni utjecaj s izgrađenim i odobrenim zahvatima. Za potrebe utvrđivanja značajnosti utjecaja u Glavnoj ocjeni za pojedine ciljne vrste, ako ne postoje odgovarajući recentni stručni i znanstveni podaci o stanju populacija na užem i širem području zahvata, potrebno je provesti terenska istraživanja. Broj dana, metodologiju i razdoblje istraživanja potrebno je prilagoditi biologiji i ekologiji ciljne vrste te veličini i tipu

zahvata i strukturi (zahtjevnosti) područja istraživanja. Za predmetni zahvat potrebno je utvrditi mogućnost longitudinalnih kretanja/migracija ciljnih vrsta duž temeljnog ispusta te utvrditi ekološki prihvatljiv protok.

U vezi s mišljenjem Uprave za klimatske aktivnosti Ministarstva, tražene dopune će biti dio sadržaja Studije o utjecaju zahvata na okoliš i zato nije tražena dorada Elaborata zaštite okoliša.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. i 90. stavku 5. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 27. stavku 2. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da nije moguće isključiti značajan negativan utjecaj na okoliš i stoga je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 5. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te nije isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga je potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produljenja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Rijeci, Erazma Barčića 5, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

VIŠA STRUČNA SAVJETNICA

Mateja Gazić

DOSTAVITI:

1. Hrvatske vode, VGO za slivove sjevernog Jadrana, Đure Šporera 3, Rijeka (R, s povratnicom!)